

A második nagy tombola 8. száma

ERDELYI MAGYARÁG

Felolós szerkesztő:
Kádár Mihlós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szer-
kesztőség és kiadóhivatal: Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

Ara 2 lej

V. évfolyam 33 sz

1936 február 3.

Hétfő

Egységesen sorakozik a baloldal az új francia kormány mögött

**196 szótöbbséggel bizalmat szavaztak a Sarraut-kormánynak.
Biztosra vehető a francia-szovjet szerződés ratifikálása**

Páris február 1.

A francia kormány tegnap előterjesztette a kamarának a bizalmi javaslatot, — amelyet meg is kapott.

Sarraut miniszterelnök nagy beszéd kíséretében vetette fel a bizalmi kérdést. Beszédében még egyszer vázolta az új francia kormány kül- és belpolitikai irányát. — Belpolitikai szempontból az új francia kormány az előző kormány intézkedéseit azal fogadja el, hogy egyes szigorú rendeleteken enyhíteni akar. Ami pedig a külpolitikát illeti, teljesen a Népszövetségre támaszkodik.

Ezután kezdetét vette a szavazás. A Sarraut kormányra szavaztak a radikálisok a szocialisták a neoszocialisták a disszidens kommunisták és néhány középpárti képviselő. A kommunista párt tartózkodott a szavazástól.

A kormány 196 szavazattöbbséggel bizalmat kapott a kamarától és azonnal megkezdte működését. Kedden a kamara elé a választási reformtörvény javaslata kerül. A francia-szovjet szerződés ratifikálásának vitája február 11-én kezdődik és ezek után nem lehet kétséges hogy azt a parlament meg is szavazza.

A mérsékelt pártok és a baloldal élénk elégedettséggel fogadták a Sarraut kormány győzelmét míg a jobboldal ismét hevesen támadta. Az „Oeuvre” megállapítása szerint ezzel a győzelemmel már előre elintéződött a francia-szovjet szerződés ratifikálásának kérdése.

Az „Echo de Paris” szerint olyan kormány jött most uralomra amely leplezhetetlenül a baloldali népfontra támaszkodik. Igen érdekes a Narodni Novi című prágai lap megjegyzése az új francia kormányról és a kamarai győzelemről hogy a mérsékelték azért adták szavazatukat Sarraut-ra mert attól félnek hogy Sarraut távozik és ismét Laval kerül kormányra.

Páris február 1.

Az egyes külföldi diplomaták párisi tárgyalásai még mindig tartanak. Tegnap a török és a spanyol külügyminiszterek tárgyaltak Flandin francia külügyminiszterrel. Boris bolgár király és Pál jugoszláv régens

herceg hétfőn érkezik Párisba és tárgyalásokat kezd a francia politikusokkal. — Hír szerint ezek a tárgyalások szoros összefüggésben vannak az olasz-abesszin viszályal illetőleg az azzal kapcsolatban levő megtor-

lásokkal.

Grandi londoni olasz nagykövet aki a fascista nagytanács ülésére Rómába utazik, kiszáhlott Párisban, hogy tárgyalásokat folytasson a francia külügyi hivattal.

VIII. Edward király nem bízik Hitler őszinteségében

Páris február 1.

A francia sajtó kipaftantotta azt a szenzációt, hogy Japán és Németország között titkos szerződés van. Elmiatt azután az egész világ közvéleménye lázas izgalomban van. Az Oeuvre most már határozottan megállapítja, hogy minden német cáfolat ellenére tény és való, hogy 1936 január 4-én

a tokiói német nagykövet és a japán miniszterelnök barátsági szerződést írtak alá, amely azonban egyenlő véd- és dacszövetséggel.

Tény azonban az, hogy ugy Edward király, mint Eden és Baldwin határozottan izalmatlanságukat fejezték ki a német külpolitika iránt.

Mérgezés áldozata lett Kondylis tábornok?

**Felboncolják a hirtelen elhunyt görög
királypárti vezér holttestét**

Athén, február 1.

Tegnap rövid híradás jelentette hogy Kondilis tábornok, volt görög hadügyminiszter, miniszterelnök és kormányzó szívroham következtében meghalt.

Kevéssel később azonban már riasztó hírek keltek szárnyra. A hírek szerint Kondilis tábornok nem természetes halállal halt meg, hanem megmérgezték. A hír nagy riadalmat keltett egész Görögország területén. Kondylis tábornok volt az, aki a görög választások után követelte az uralkodótól hogy a többséget kapott Venizelos pártot tekintet nélkül annak győzelmére, ki kell hagyni az új koalíciós kormányból. Elmiatt azután a görög kormányválság megoldása eltolódott, sőt ugy látszott, hogy komoly következményekkel jár Kondilis macskodása. Belpolitikai szempontból tehát

a legjobbkor jött Kondilis hirtelen halála és ez tette gyanússá a körülményt, amely között Kondilis meghalt.

Az uralkodó kívánságára, mivel a mérgezés híre az egész országban elterjedt, elrendelték a holttest felboncolását.

Megállapították a velentai vonat gázolás áldozatának kilétét

Oradea, február 1.

Tegnap számunkban megírtuk, hogy a velentai állomáson a vonat elgázolt egy falusi külsejű férfit. Tegnap délelőtti sikerült a holttestet agnoszkálni. Hozzá tartozói felismerték Jurcut Florian Topa de Jos közvégbeli földművest, aki valószínűleg itt as japótban került a mozdony elé. Az ügyesség megadta a temetési engedélyt.

Capunk mai száma 8 oldal, ára 2 lei

Belgium

német támadástól tart

Nagyszakásu erősítési munkálatokat kezdenek a belga határon

Brüsszel, február 1.
A nemzetvédelmi tanács mai ülésén igen élénk vitára adott alkalmat a német fegyverkezés és felszerelésről szóló beszámoló. A bizottság több tagja intézett kérdést amiatt, hogy vajjon a határon épített erősítések eléggé ellenállóak-e az új és a hírek szerint félelmetes német romboló gépezeteknek. A képviselők szövé tették azt, hogy a Hollandia feletti határ mintegy 80 kilométernyi területen nincs semmi erősítés és hogy az itt állomásozó csapatok távolról sem elégségesek egy hirtelen és meglepő támadás elhárítására.

A nemzetvédelmi tanács foglalkozott az összes fejmerült aggályokkal és egyben kimondotta annak szükségességét, hogy a Meuse folyó átkelési pontjainak védelmét meg kell szervezni, Liège és a francia határ között, még pedig oly módon, hogy bármely meglepetés, vagy támadás ellen kellően fej legyenek készülve. Az erősítési munkálatok még ebben az évben befejezést nyernek.

Megdöbbszentő baleset

egy ciucmegyei községben

Véletlenül elsült a falusi bíró revolvere és a golyó egy asszony fejébe hatolt

Mercurea Ciuc, február 1.
Tompos János ciucsangheorghiei községi bíró özvegy Márkos Viktorné üzletében borozgatott, amikor a péksüteményeket szétthordó segéd megérkezett. A süteményszállító tizes csoportokban rakta áruját a pultra, miközben az egyik vevő megjegyzést tett:

— Ez a kifli olyan, mint egy revolver. Tompos János községi bíró részeg fővel „bizonyítani” akart s jókedvűen a pultra dobta revolverét, amely a következő pillanatban nagy durranással elsült s a golyó a kereskedő fejébe hatolt.

A súlyosan sebesült asszonyt azonnal a kórházba szállították, Orvosi megállapítás szerint, ha zavarok nem lépnek fel, meg fogják menteni az életnek, de egyik szemét elveszti.

A revolverrel játszó bíró önként jelentkezett a csendőrségnek. Az áldozat hozzátartozói azt igyekeznek bebizonyítani, hogy Tompos szándékosan lőtte le özvegy Márkosnét. Viszont az eddigi vizsgálat ezirányban semmi bizonyítékot nem tudott szerezni.

Felmentéssel végződött a marghitai „betörés” ügye

Oradea, február 1.
A törvényszék második szekciója tegnap tárgyalta özv. Nyéki Bálintné, Fábri Sándor és Fábri Sándorné marghitai lakosok bűnperét, akik betöréses lopással, illetőleg rablással voltak vádolva.

1934 augusztus 4-én özv. Nyéki Bálintné és a másik két vádlott megjelent Rohodi Imre gazdálkodónál és kérték vissza azt a búzát, amit neki adtak. Rohodi nem is akart velük szóbaállni, mire Nyékiné és társai egyszerűen feltörték a padlás ajtaját és elvitték a búzát.

Rohodi azonnal a csendőrségre rohant és betöréses lopásért feljelentést tett Nyékiné és két társa ellen. Az ügy a törvényszék elé került, ahol legnagyobb meglepetésre kiderült, hogy Rohodi Imre csak egy kegyelemből élt abban a házban, ahol a „lopás” történt és a ház Nyékiné testvéré és Rohodi csak mint munkás volt ott. A törvényszék így megállapította, hogy bűncselekmény nem forog fenn, ezért a három vádlottat felmentette a betöréses lopás vádjáról. Az ítélet jogerős.

Kínában „államilag” adják férjhez a nőket

Kétszáz nő van az intézetben és ezek közül 47 van „eladósorban”

Peking, február 1.
Különös intézményt létesített a pekinci népjóléti minisztérium. Az intézet címe: „A védelem és oltalom kertje”. Az épület kapuján jelenleg 47 női fénykép látható. A fényképek alapján bárki feleséget választhat magának az intézet lakói közül, feltéve, hogy ő maga „jó parti” biztosítani tudja a feleség eltartását.

Ez az épület rabszolganőknek, férjük brutális bánásmódja elől megszökött asszonyoknak, elűzött szolgálóleányoknak és mulatóhelyek számára eladott lányoknak nyújt menedéket mindaddig, amíg magatartásukkal az oltalomra érdemeseknek bizonyulnak. Gondos és higiénikus ellátásban

részesülnek, közben hathónapos háztartási tanfolyamot látogatnak, főzni és varrni tanulnak. Sőt írás-olvasásra is megtanítják azt, aki még nem tud. Mikor a kiképzés véget ér, akkor a növendékek fényképét kiakasztják a kapura és ezzel mintegy áruba bocsátják a házassági piacon. Nagyon vigyáznak arra, hogy az oltalomba vett lány vagy asszony ne kerüljön többé olyan helyzetbe, hogy megint ezt az intézményt kelljen igénybevennie. A kéréket tehát nemcsak erkölcsi szempontból vizsgálják meg, hanem kauziót is kell letenniük, amelyet elvesztenek abban az esetben, ha nem becsülik meg az asszonyt. Az intézmény tisztviselője egy éven át ellenőrzi az új házasságot. Jelenleg 200 nő van az intézetben, akik közül 47 végzett az összes asszonyi tudnivalókkal és jutott ezáltal eladósorba.

„ERDELYI MAGYARSÁG”

1936 február 3.

Kivágandó és összegyűjtendő
Igazoló szelvény.

Aki 30 szelvényt összegyűjt, az résztvehet az új februári tombolán

Január 27 – február 26

János bácsi

mit szól maga a londoni temetéshez?

— Én is halgattam a rádióba a temetést, de sokat nem értettem belőle. Ugy hiszem, hogy én is úgy votam vele, mint György angol király, híjába beszéltek az érsekek, én semmit sem értettem. De azért nagyon szép dolog lehetett, amikor az a rengeteg ember végignézte, hogy az élő királyok hogyan haladnak a halott király kóporsója után. Egyedül a görög király nem vot ott, mer gondolta magába, hogy ő eleget vot már külföldön, most már odahaza marad, mer ha elutazik, képesek újra köztársaságot alakítani. Hiszen a mostani szavazáson is Venizeloszra szavaltak a legtöbben, annyira, hogy a vot minyiszterelnököt, Kondiliszt tegnap meg is ütötte a guja bántában. Azér Görögországba hamarosan megögygák a kormányválságokat. Nem ugy, mint Franciaországba.

— Az új francia kormány Laval politikáját követi.

— Ha követi, akkor nemsokára a lemondásba is követni fogja. Hiszen most megint az olajzárlatról beszélnek sokat. — Ugyláccik, hogy Eden már unnya a sok olasz győzelmet, akárcsak én. Mer ha ez így megy tovább és az olaszok tovább is mindig győzni fognak és mindennap egy újabb herceg seregét verik szét, — mire az esős évszak beáll, az olaszoknak eső hejett olaj fog esni az égből. Csak ugy ne járjanak az esővel, mint mink a téllal. Vártuk a telet oszt tavaszt kaptunk.

— Bizony, azt mondják, 127 év óta nem volt ilyen időjárás. Amerikában ezzel szemben annál nagyobb hideg van.

— Djeszen ojt lehet is hideg, mer ha a szenátus le is szavazza néhanapján Ruszveltet, azér a munkanélküliek mégis dollárba kapják a segéjt, ugy hogy én szívesebben jennék ott munkanélküli, mint ide haza önálló bérkocsi iparos, amíg az új iparostörvény engem is be nem fog küdeni a munkakamarába.

— Miért, magának nem tetszik? Munkakamara?

— Nekem teccik a neve, mer hogy a közepe igen pikánsan hangzi. De azér Roman Valér minyiszter ur, aki a multkor ojt járt, hogy új törvényjavaslatáról előadást tarccson, most már engedett a negyvennyóchul és a kereskedőkre nem vonatkoztatya a törvényt. Erről jut eszembe, hogy most megint gylin egy minyiszter hozzánk, de az szenátornak akarja választatni magát és így bizonyára nem fog előadást tartani a készülő új törvényekről.

— Mit szól a belügyminiszter erélyes rendelethez, amellyel megtiltotta az egye ruhák és színes ingek viselését.

— Remélem, ez a tilalom nem minden fajta színes fehérneműre vonatkozik, mer akkor kénytelen lennék megfelebezni a belügyminyiszter ur határozatát. Sőt az ingekkel is ekkis baj van, mer ha színesnek nem is lehet mondani, de fehérnek se igen lehet mindig nevezni. Reméllem, ezér nem fognak cuzistának nézni és nem fognak képviselőnek megválasztani Turnu Severinyben.

Meghalt dr Réti Ignác,

az oradeai nyugati szertartású izr. hitközség főjegyzője

Oradea, február 1.

Az oradeai zsidóságot súlyos gyász érte. Szombatra virradó éjjel 2 órakor meghalt dr. Réti Ignác, a nyugati szertartású izr. hitközség közbecsülésben álló főjegyzője.

Réti Ignác dr a múlt héten még a legjobb egészségnek örvendett és szokása szerint pontosan ellátta titkári teendőit a hitközség irodájában. Nem panaszkodott az elöregedés és így annál nagyobb aggodalmat keltett amikor a napokban vakbélirritációi támadtak. Ekkor beszállították a Zsidókórházba ahol csütörtökön sürgős műtétet haj-

tottak rajta végre. Az operáció sikerült, de péntekre váratlanul szívgyengeség lépett fel a betegnél. Betegágyánál konzíliumot tartottak, de az orvosok már ekkor megállapították, hogy dr. Réti Ignác számára nincs mentés.

A város egész társadalmára megdöbbentéssel fogadta a halálhírt, amely egy szorgalmas, közbecsülésben álló férfi időelötti távozását jelenti. Dr. Réti Ignácban, Kecskeméti Lipót főrabbi vejét gyászolja.

Dr. Réti Ignác temetése vasárnap délután 3 órakor megy végbe a Zsidó Linceum nagyterméből.

Február 20-ig lehet benyújtani az adóvallomásokat

Bucuresti, február 1.

Antonescu pénzügyminiszter az adóvallomások benyújtásának határidejét február 20-ig meghosszabbította. Azok a kereskedők és iparosok, akiknek jövedelme a múlt évihez képest csökkenést mutat, a változásról február 20-ig tehetnek vallomást.

Ilyenformán az idei adómegállapítások elleni felelősségi határidő is kitolódik. Az adóvallomások benyújtása alól mentesek azok a kereskedők és iparosok akiknek adóját három éves időszakban állapítják meg s ezeknek kivételése 1937-ben is érvényes marad.

Ellopta a végrehajtó pénzét egy dioségi asszony

Hat buzatolvajt hoztak be az oradeai ügyészségre

Oradea február 1.

Forgalmas napja volt tegnap az ügyészségnek. A dioségi csendőrök behozták Nagy Eszter nevű nőt akit amiatt tartóztattak le, mert

ellopta Toja Florian végrehajtó táskáját miközben az végrehajtást vezette bátyjánál.

A végrehajtó szerint a táskában 480 lej volt.

Nagy Eszter beismerte a lopást, de

azt állítja, hogy a táskában nem volt pénz. Vad községből behozták Glutea Nicolae, Hizo János és Oprea Bindas Joan nevű embereket, akik buzát loptak. Ugyancsak buzalopás miatt hozták be Beliből Bocior Vasile, Tetehea községből pedig Simut Gábort és Chirila Dumitru.

A beiusi rendőrségről bekísérték Fila Mihály Fila Francisc és Fila Joan nevű testvéreket akik ittás állapotban inzultáltak egy beiusi rendőrt.

A Magyar Kiszgazdapárt beszámolója Bihormegyében

Pénteken, január hó 31-én tartotta a választmány szokásos beszámolóját a megye minden részéből megjelent kiküldöttek előtt.

Porkoláb Sándor megyei elnök megnyitotta a gyűlést és beszámolt arról a fáradságos és küzdelmes munkáról amelyet a megyei vezetőségnek ki kellett fejtene, hogy a szervezettlenül álló és különböző pártok felé orientálódó és irányítás nélküli magyar kiszgazdákat és dolgozó magyar munkásságot egy táborba tömörítse, hogy felismertesse vele tarthatatlan helyzetét.

Megállapítja a választmány a beszámolókból, hogy az időközi községi választások alkalmával magyar választók 13 községben önálló listával mentek és 24 községben páktumos listával amely majdnem mindenütt befutott így a bihormegyei magyar kiszgazdapártnak összesen 127 községi tagja van. Kiss Mihály az Ineu-i párt vezető beszámolt, hogy a kiszgazdapárt által megfellebbezett választást, új választás esetén önálló listával megy, amihez a választmány hozzájárulását adja.

A párt titkára bejelenti a közgyűlésnek az odorheui központ átiratát, amelyben az alapszabály módosításához kér a megyei szervezetektől hozzászólást. Ismereti annak jelentőségét a közgyűléssel és megjelöli a változtatásokat amelyekkel szilárd alapra helyezkedik a párt. A gyűlés köszönetet szavazott az elnökségnek és el-

ismerését fejezte ki azért az önfeláldozó munkáért amelyet eddig a magyarság érdekében kifejtett és biztosította legteljesebb támogatásáról hogy a nagy eszmét az ország összes polgáraival minél szélesebb téren megvalósíthassa.

Elnök köszönetét fejezi ki az elismerésért s kitarásra buzdítja a választmányt s a kiküldötteket. Beszámol az aradi összefogásról, kívánja, hogy a legközelebbi beszámoló igazi kifejlődésről magyar megmozdulásról tegyen jelentést.

Súlyos autóbaleset Ploesti mellett

Ploesti, február 1.

Súlyos automobil szerencsétlenség történt Ploesti mellett Cocaresti és Babatina községek között az országúton. Az „Astra Romana” egyik teherautója, amelyet Lengyel Sándor sofőr vezetett, maga mellé ütve Ilescu mechanikust, egy szakadékból zuhant. Az esés következtében Ilescu olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy reménytelen állapotban szállították be a kórházba. Lengyel a szerencsétlenség után nyomtalanul eltűnt. A kórházban Ilescu azt vallotta, hogy Lengyel részeg állapotban vezette a kocsit és ezért történt a tragédia. A hatóságok megindították a nyomozást Lengyel kézrekerítésére.

Mit ír a világ legkomolyabb orvosi folyóirata a Gastro D. kiváló gyógyhatásáról?

A „Medizinische Wochenschrift” című világhírű bécsi orvosi folyóirat 1935. évfolyamának 6. számában hosszabb értekezés számol be azokról a rendkívüli eredményekről, amelyeket a nemrég felfedezett, de ma már világhírűvé vált új amerikai gyógyszerrel a „Gastro D”-vel végzett kísérletek folyamán, a Pelikangasse 4. szám alatti Childis Spitalban, (amely tulajdonképpen a Rockefeller alapítvány bécsi rákkutató intézete) elértek. A szóbanforgó cikk közlése szerint ebben a világhírű intézetben is megállapították a Gastro D. kiváló gyógyhatását gyomor-, máj-, epe- és vesebajoknál. A kísérletező orvosok beszámolója szerint a Gastro D. rendkívüli hatásának a titka abban rejlik, hogy olyan dolgokat tartalmaz, amely az egész vegetatív idegrendszerre rendkívüli hatással van és ez az egész emberi organizmust szabályozza.

A Gastro D. Romániában megrendelhető 130 lej utánvétellel Császár Ernő gyógyszerésztől, Bucuresti, Calea Victoriei no. 124.

SZINHÁZ

Heti műsor:

Vasárnap délután 3 órakor: Három ember a hóban. Olcsó helyárakkal.

Vasárnap délelőtt 11 órakor: Egy asszony hazudik. Matiné, 13 és 20 lejes helyárakkal.

Vasárnap délután 6 órakor: Ezüstmenyasszony rendes helyárakkal. T. Pogány Janka vendégfőléptével.

Vasárnap este 9 órakor: Ezüstmenyasszony.

Vasárnapi előadások: Vasárnap négy előadást tart a színház. Délelőtt matiné 11 órakor 13 és 20 lejes helyárakkal. Egy asszony hazudik bűnügyi színmű, délután 3 órakor a nagyszerű Három ember a hóban, délután 6 órakor és este 9 órakor az Ezüstmenyasszony operett kerül színre.

Játékközben szénnéégott egy két éves kislány

Chisineu, február 1.

Bardar községben borzalmas szerencsétlenség történt. Cotorobani Vasilica asszony elment a szomszédokhoz és egyedül hagyta otthon Anna nevű 2 éves leánykáját. A gyermek a kályha előtt játszott. Egy szikra kipattant és meggyújtotta a leányka ruháját. Az halálra ijedve befeküdt az ágyba és magára huzta a takarót. Az ágyon nem is természetesen azonnal tüzet fogott. Közben a leány olyan súlyos égési sebeket kapott hogy elájult és élve elégett a tűzben, amely mindjobban terjedt és néhány perc múlva az egész ház lángokban állt. Mire a lakosok kivontatták a tüzi fecskendőt, a ház majdnem teljesen leégett. A gyermeket természetesen szénné égve huzták ki a romok alól. Az anyagi kár is meglehetősen nagy.

A csendőrség megindította a vizsgálatot annak megállapítására, hogy vajjon nem terhel-e felelősség gondatlanság miatt az asszonyt.

Időjárás

Még élnek szél, sok helyen ismét köd, A hegeken esetleg havas eső. A csapadék nagyrésze zápor jellegű, sőt egy-két helyen zivataros lesz. A hőmérséklet valószínűleg csökken kissé.

3. oldal „ERDELYI MAGYARSÁG” 1936. február 3.

A nagyherceg végre is megunt a dolgot és elhatározta, hogy alaposan végére jár ennek az ügynek. Németországban felkereste a herceg jogtanácsosát és írt megdöbbenő jelentéseket kapott a herceg vagyoni helyzetéről. Clarisse könyörgésére mégis úgy döntött, hogy véglegesen rendezze a herceg ügyeit, bár most már világosan látta, hogy Clarisse örökségének igen tetemes részét kell feláldoznia, ha teljesen tisztázni akarja a herceg adósságait.

Clarisse nem szerette a vőlegényét, de azért nem tudta volna elviselni, hogy bármilyen árnyék maradjon az emléken. Legalább ami a külvilágot illeti. Habár a legtöbb dolog mindvégig titok maradt előtte, sajnos, még így is jóval többet tudott meg a herceg életéből, mint amennyi az öngyilkos emléke érdekében jó lett volna.

Volt még valaki, aki nagyon is kellemtlenül érintett a herceg halála. Lindenfels bárónő, amikor az első hírek megérkeztek a herceg adósságairól, igen kényelmetlenül érezte magát. Mikor azután kezdtek a vész hírek szaporodni és végül a jogtanácsos az összes adatok birtokában részletes jelentést tett a nagyhercegnek, Clarisse maga elé idézte a szerencsétlen bárónőt és szigorúan kifaggatta a herceggel közösen szőtt cselszövénnyel.

— Hígyje el nekem fenséged, — mondta kezeit tördelve a bárónő — én a legjobbakaratú csak azt tettem amit fenséged érdekében helyesnek gondoltam. Ha sejtettem volna, hogy a hercegnek ennyi adóssága van és hogy fenséged ilyen nagy vagyont fog örökölni, eszembe sem jutott volna, hogy segítségére legyek. De ki hitte volna ezt Albert hercegről?

— Ön bizonyára nem — mondta a herceg nő gyönyörűsen. — Ön csak annyit tudott, hogy még vőlegénykorában is a szeretőjénél tölti az ideje nagyrészt és hogy egész Stockholm rajtam kacag. De még azt sem tartotta fontosnak hogy legalább apámmal közölje. Persze a hercegi házasságoknál az ilyesmi nem számít. De az viszont nagyon is számít, hogy ön, akit édesapám a legnagyobb bizalmával ajándékozott meg és a nevelésemet bízta önre, minden további nélkül elhitte, hogy apám könnyelmű adósságokba keveredett és engem akar feláldozni, hogy könnyelműségét jóvátegye. Engem pedig, ki egy percig sem akartam hinni, hogy apám ilyet elkövethejt, megakadályozott abban, hogy erről nyíltan beszéljek és ijesztgetett, hogy ezzel apám vesztét idézem elő. Így azután bármennyire nem tudtam hinni a dologban, mégis kénytelen voltam hallgatni apám előtt. De azért mégis nagyon szégyellem magam előtte és ezt sohasem fogom önnek megbocsátani.

Lindenfels bárónő megsemmisülten nézett maga elé.

— Legalább annyit hígyjen el fenséged hogy nem voltam beavatva Albert herceg zavaros ügyeibe és ha bűnös is vagyok nem önző, érdekből, hanem csak könnyelműen cselekedtem.

Clarisse megszánta a kétségbeesett udvarhölgyet. Egy darabig hallgatott, azután csendesen így válaszolt:

— Hogy nem gonosz szándékból cselekedett, azt szívesen elhiszem. Hiszen akkor nem tudnám elviselni még a közeljét sem. Így is azt hiszem, a legjobb lesz, ha legalább egy időre elválnak! Apámnak nem kell semmitsem megtudnia. Majd azt mondjuk neki, hogy felhasználja az alkalmat és most hogy itt vagyunk Németországban, a rokonnait akarja meglátogatni. A többi majd meglátjuk!

(Folytatjuk.)

4 oldal. "ERDELYI MAGYARSÁG" 1934 február 3.

Súlyos villamos baleset a fővárosban

A fékevesztett villamos kocsit előbb egy szekert, majd egy iskolás gyermekekkel telt autóbust, végül egy magánautót gázolt el. Hét sebesültje van a katasztrófanak

Bucuresti, február 1.

Borzalmas villamosszerencsétlenség történt Bucurestiben a Bul. Marian. A 15-ös számú vonalon egy villamos haladt a zöld-ségpiac felé. Az óriási ködben a vezető alig látta a kocsit, nehogy valami katasztrófa történjék. Amikor már a pálya igen lejtős részére érkezett a kocsi, a vezető megdöbbenve vette észre, hogy a fék nem működik és a villamos eszeveszett gyorsasággal repül lefelé. Abban a pillanatban megtörtént a katasztrófa. A villamos elütötte a 3302 számú szekert, amelyet valóságos kettévágott, a lovak elszakították az istárgot és vad vágatásba kezdtek. A

szekeres a csodával határos módon menekült meg, azonban más sors érte a 16-os vonalon közlekedő autóbust, amelybe a fékevesztett villamos belerohant. Ez az autóbust igen sok iskolásgyermeket szállított, úgy hogy azok között óriási pánik keletkezett. Az autóbust felfordult és a romok alól 6 súlyosan sebesültet huztak ki. A villamos azonban még mindig nem állott meg, hanem beleszaladt egy magánautóba, amelyben hárman ültek. Egy az utasok közül súlyosan megsebesült.

A vizsgálat megállapította, hogy féktörés történt és emiatt következett be a katasztrófa.

Borral kínálták, azután félholtra verték lányuk csábítóját

A leány szerelmese védelmére akart keln, de a feldühödött rokonság őt is véresre verte

Barlad, február 1.

Ghuta Joan Pogonesti községbeli leány már régebbi idő óta udvarolt egy Boru Maria nevű leánynak, akit el akart venni feleségül, azonban a fiú szülei hallani sem akartak a házasságról. A leány végül is meggyőzte szüleit és magához vette a leányt, akiről azonban kevéssel később kiderült, hogy megcsalja emiatt kilökte. A leány hazament és elpanaszolta szüleinek a szegényt, ami vele esett. A szülők erre véres bosszúra határozták el magukat. Elhívták a fiút azzal az ürüggyel, hogy megbeszéljék a dolgokat.

A leány minden gyanu nélkül elfogadta a meghívást és megjelent a leány szüleinek házában, ahol már egybe volt gyűlve az egész atyafiság. A fiút megkínálták egy pohár borral és abban a pillanatban, amikor az az ajkaihoz emelte a poharat, lerontották és rettenetes módon elverték. A leány, aki nem tudta, hogy kelepccébe csalták a fiút és felébredt benne a szerelem, a leány segítségére ugrott, de a szülők és az atyafiak őt is súlyosan megverték.

Mind a kettőt eszméletlen állapotban szállították kórházba.

Kéjgyilkosságok egész sorozatát követte el egy színigazgató

Fiatal színésznőket csábított el, majd megölte őket

Sanfrancisko, február 1.

Óriási feltűnést kelt, hogy a rendőrség az itteni Ambassador színház igazgatóját, Herbert Postleyt, sorozatos gyilkosságok miatt letartóztatta. Megállapították, hogy az igazgató, aki úgy látszik beteges hajlamu ember, fiatal színésznőket sorozatosan elcsábított, majd meggyilkolt.

A sanfranciskoi rendőrség már régebben megállapította, hogy a városból az utóbbi időben feltűnően nagy számban tűnnek el fiatal, tehetséges színésznők, de nem tulajdonított jelentőséget a dolognak, mert vajamennyi esetben bucsulevelet találtak, amelyben az illető hölgy közli, hogy Hollywoodba megy, ahol a hangosfilmmel próbál elhelyezkedést találni. A múlt héten azután Sanfrancisko közelében

egy tőből halázztak ki egy fiatal színésznő holttestét.

aki nemrégén végezte el a színiiskolát kintetetéssel. A színésznőt, aki felsőruha nélkül került a tőbe, revolvergolyó ölte meg, amely a szívét járta át. Detektívek átkutatták a meggyilkolt színésznő lakását és munkájuk szenzációs eredménnyel járt. Megtalálták a színésznő naplóját, amelyben január 4-iki keltezéssel az áll, hogy látogatást tett az Ambassador színház igazgatójánál, szerződtejtést kért tőle és Postley rendkívül szívélyesen fogadta.

Néhány lappal hátrább a következő

mondat áll: „Postley azt akarja, hogy reklam-manóver céljából színleljem Hollywoodba való szökésemet. A valóságban majd a nagynénjénél rejt el”.

Ezen a nyomon indult meg a nyomozás nagy titokban. Postley ellen csakhamar súlyosan terhelő gyanúok merültek fel. Kiderült, hogy mindazok a fiatal színésznők, akik az utóbbi időben „Hollywoodba szöttek” a városból, egytől-egyig Postley felfedezettjei voltak.

A terhelő adatok hurokja egyre szorosabban fonódott az igazgató köré, aki most letartóztatták.

Dr Imas M. Róza

a cluji egyetem volt tanársegéde, gyermek orvos, bel és nőgyógyász rendel Bucurestiben Str. Nicolae Filipescu 32. sz. (prin batistei). Speciális csecsemő és gyermektáplálási tanácsok, Quartz-kezelés (Telefon 2-44/76.)

— Halálozás. Ujabb súlyos gyász érte Poljner Károlyt, lapunk odorheiu-i árusát. Rövid idő alatt második haláleset fordult elő családjában. Ezúttal 15 éves fia, Lajos hunyt el rövid szenvedés után. Temetése tegnap folyt le nagy részvét mellett.

Kik nyertek a tombolán?

Az első száz nyerőszám

Tegnap megkezdődött a januári tombola eldöntését. A felajánlott 600 nyereményt, naponta 100 nyereménnyel osztjuk ki. Az első 100 nyerőszám a következő:

2 mtr. tűzfát nyert: 3263 4564.
Férfikabátot nyert: 3492 5698.
Női kabátot nyert: 7090 4571.
Cipőt nyert: 1027 4897 4631.
Női ruhaanyagot nyert: 2007 5074 3022
Likórszervízt nyert: 197 3774 235 6815
4804.
Borosszervízt nyert: 1026 3356 3887
686 4253.
Pullovert nyert: 3668 1562 1767 4597
6506.
Két darab Schicht szappan, fogkrém s fogkefe garnitúrát nyert: 3255 2941 3362, 362 3926 1949 5636 6667 3189.
Két pár női harisnyát nyert: 3260 6635 7508 3315 7211.
Két pár férfi zoknit nyert: 6402 2313 5440 5427.
Férfisapkát nyert: 1267 1873 4552.
3x kanál-villát nyert: 5277 5842 7520 4640 3078.
Cigarettaárcát nyert: 1415 7928 4594 1682 5732.
6 drb. divat-zsebkendő: 1261 2341.

5 kg. lisztet nyert: 1279 1687 6493.
Töltőtoll-csavaros iron garnitúrát nyert: 1402 991 6327.
Ruhakéft nyert: 6409 1007 4540 3113
Férfi-keztűt nyert: 1406 3891 5865, 4627 2158.
Női keztűt nyert: 6403 5437 2399 4743.
Kölni-pudert nyert: 2793 2001 5077 3329 4545 3393 6820 4974.
Két darab divatnyakkendőt nyert: 1272 6730 4219.
Zománczott kenyérkosarat nyert: 2957 4961.
Diódaráját nyert: 1059.
Tortaformát nyert: 6245 3328 6870.
Palacsintasütőt nyert: 1268 393.
3 drb. fényképet nyert: 7880 7687.
A nyerők keddtől fogva jelentkezhetnek. Akik még nem küldték be szelvényeiket, csütörtökig bezárólag beküldhetik, ez esetben még résztvehetnek a tombolában.
Új olvasóink részéről kérdést intézték hozzánk a napi szelvények gyűjtését illetően. Kérjük ezeket, hogy jan. 27-től 30 napon át gyűjtsék 1-30 sorszámmal a szelvényeket és ezek birtokában lesz alkalmuk részt venni a most megindult tombolában.

Vége a szép nyárnak

Fagypontra alá szállt a hőmérséklet az ország legtöbb részében

Clujon tegnap 4 fokos hideg volt

Bucuresti, február 1.
Az a tél derekán szokatlanul enyhe, sőt tavaszi időjárás, amely hetek óta nem csak nálunk, hanem egész Európában uralkodik, úgy látszik átmenetileg megszűnik. Bár Erdély legtöbb részében még ma is enyhe időjárás volt, de már esőzések, ködök is jelentkeztek és a hőmérő higánya le-szállott.

Bucurestiben a tegnapi nap folyamán 0 fok alá szállt a hőmérő. Ehhez hasonló jelentések érkeztek az ország más részeiből is. Így a Prahova völgyében az éjjel

havazott, északon a Crivatul nevű szél fúj, ami nagy hideget hoz magával. Cernăuți-ban és Clujon 4 fokkal szállt a hőmérő a fagypontra alá, Turnu Severinben pedig a -7 fokot is elérte.

Ilyen körülmények között úgy látszik, vége a „szép nyárnak“, legalább is átmenetileg. A mezőgazdák jogos aggodalommal néznek a hirtelen jött fagy elé, mert az őszi vetés a legtöbb helyen már kibujt a földből, a gyümölcsfák is rügyeznek és ezek számára a fagy katasztrófát jelenthet.

Pusztító tűzvész egy petroleumtelepen

Kigyulladt két szonda: egymillió a kár

Targoviste, február 1.
Hatalmas tűzvész pusztított a „Romano-American“ petroleumvállalat egyik telepén, amely Gura Ocniței nevet viseli. Ed-dig még ismeretlen körülmények között 2 petroleumszonda kigyulladt. A két szonda teljesen elpusztult. Szerencsére az automatikus zárókészülékeknek sikerült a tűz to-

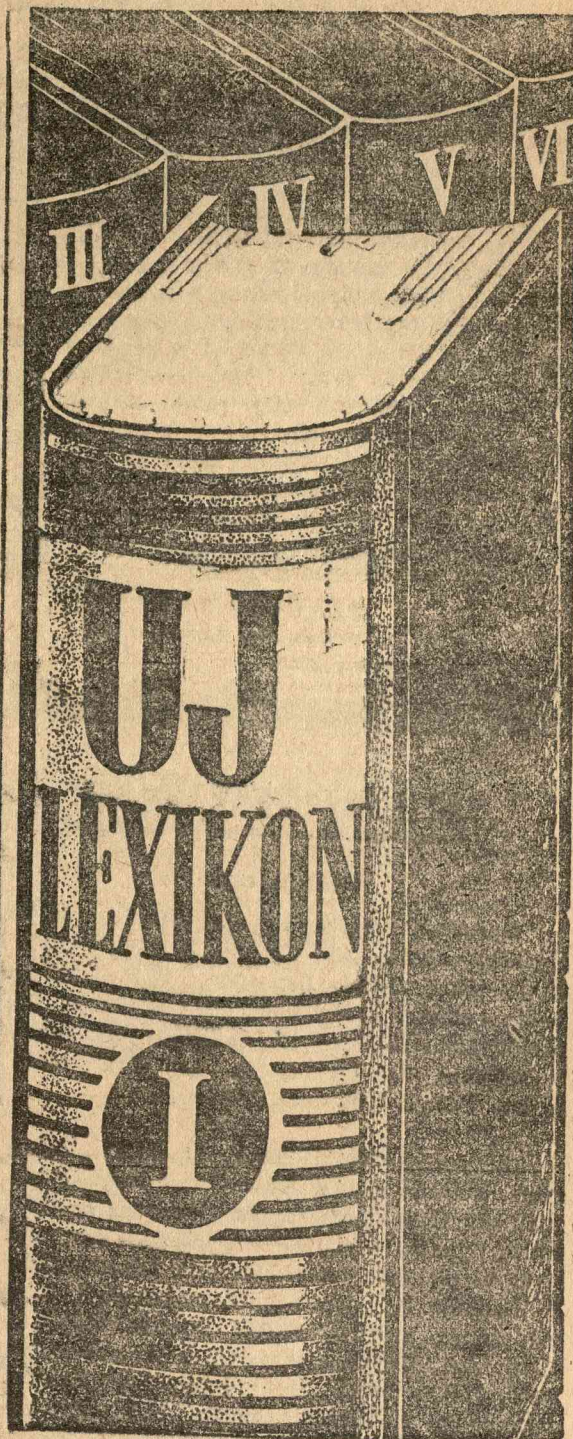
vaterjedését megakadályozni. A tűz kitörése után azonnal a helyszínre érkeztek a hatóságok, amelyek megindították a vizsgálatot. Azt az első pillanatban meg lehetett állapítani, hogy a kár óriási. Hozzávetőleges számítás szerint meghaladja az egymillió lejt.

Vasluitól Jasiig

200 kilométert gyalogolt egy tíz éves kislány

Jasi, február 1.
Jasi utcáin feltűnt egy tíz év körüli leánygyermek. Bevitték a rendőrségre, ahol megdöbbentő módon ecsetelte a gyermek, hogy milyen tragédián ment keresztül. Elmondotta, hogy Corascu Joanának hívják és Vaslui-ból való. Szülei nem tudták elartani és már-már az éhhalál küszöbén volt, amikor arra az elhatározásra jutott, hogy

elszökik hazulról és az irgalmas szívi emberekre bizza magát. Elindult dél felé és kétszáz kilométert tett meg, amíg Jasiba ért. Ezt az óriási utat gyalog tette meg és esténként a különböző falvak jószívi lakóinál hajtott a álomra fejét. A gyermeknek a beszarabiai éhezőknek gyűjtött összegből bőséges ellátást nyújtottak.

8 KÖTETES EGYETEMES LEXIKON

ára kötetenként 475 lei
Dante-Pantheon kiadás

Kivágva és kitöltve még ma adja fel levelezőlapra ragasztva vagy borítékban

Dante Könyvkiadó, Budapest VI., Ó-n. 27.

Kérem az Uj Lexikon illusztrált ismertetését alantli címre **ingyen** megküldeni. Ezzel semmilyen kötelezettséget nem vállalok.

Név: _____

Foglalkozás: _____

Cím: _____

Megválasztották Gandhi utódát

Bombay, február 1.

A hindu nemzetgyűlés tegnap tartotta ülését, amelyen megválasztották Gandhi utódját abban az esetben, hogyha a nagy nacionalista harcos meghalna. A nemzeti szocialista párt elnöke így Pandit Jawaharlal Nehru lett, akit közfelkiáltással választottak meg. Nehru Gandhi bizalmasa és a hindu nemzeti szocialistáknak meg van minden bizalmuk benne hogy követni fogja Gandhi politikáját.

5 oldal

„ERDELYI MAGYARSÁG“

1936 február 3.

EGYINGYEN NAP

a LONDON kötődében Szenzációs ajándékozási akció: Ingyen vásárolhat!

Kedves vevőink hozzánk való ragaszkodását kívánjuk meghálálni. Minden készpénzvevő, kinek vásárlási napja megegyezik a már január 31-én Dr. Haragus Stefan közjegyzőnél letétbe helyezett, lepecsételt levélben megjelölt nappal, pénzét minden levonás nélkül visszakapja, az általunk kiadott, dátummal ellátott vásárlási jegy ellenében.

Dr. Haragus közjegyző március 9-én a lapokban értesíti a közönséget az elhelyezett nap dátumáról.

Ezen akció február 3-tól
március 4-ig tart!

Tricofage LONDON

Oradea, str. Avram Iancu 1.

Kirakati verseny árak.
Használfja ki ezen alkalmat.

RÁDIÓMŰSOR

VASARNAP

Bucuresti: 11,30: Egyházi beszéd. 11,45: Egyházi előadás. 12: Karének. 12,30: Hírek. 13,40: Sport. 13,55: Lemezek. 14,15: Hírek. 14,30: Lemezek. 15: Hírek. 17: Gazdáknak. 18: Moldoveanu zenekar. 19: Felolvasás. 20: Hírek. 20,15: Jazz. 21: Opera. A szünetben hírek. Sport. Utána tánczene. 23,55: Hírek.

Budapest: 10,15: Hírek. 11—11,15: Református istentisztelet a Kálvin téri templomból. Prédikál Muraközy Gyula lelképásztor. 12—13,15: Egyházi ének és szentbeszéd a kir. udvari és várplébánia templomból. A szentbeszédet P. Badalik Bertalan szentdomokosrendi tartományfőnök mondja. 13,20: Pontos időjelzés. 13,30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 14,45: Hanglemezek. 15,45: Egészségügyi kalendárium. 16: Gazdasági előadás. 16,50: Az Újpest—Hungária bajnoki mérkőzés második félidejének közvetítése. Beszélő Pluhár István. 17,30: Rapaich Rajmund előadása. 18: Cigányzene. 19: Bibó Lajos elbeszélése. 19,30: Szalonzenekar. 20,35: Sporteredmények. 20,25: Hangjátékelőadás a sudióban: A fogyó hold. 22,30: Hírek. 23: Jazz. 24: Cigányzene. 1,05: Hírek.

HÉTFŐ

Bucuresti: 13: Lemezek. 13,45: Tőzsdé. Sport. 13,55: Lemezek. 14,15: Hírek. 14,35: Lemezek. 18: Felolvasás. 18,15: Rádiózenekar. 19: Felolvasás. 19,15: Rádiózenekar. 20: Hírek. 20,15: Lemezek. 20,55: Felolvasás. 21,15: Haydn: B-dúr vonósnégyes. 21,45: Costinescu Evantia énekel. 22,45: Könyvek, folyóiratok. 22,15: Kétzongorás játékok. 22,30: Hírek. 22,45: Dinicu zenekar. 3,45: Hírek külföldre.

Budapest: 7,45: Torna, utána hanglemezek. 11 Hírek. 11,20: Felolvasások. 12,10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 13,05: Szalonzene. 13,30: Hírek. 14,20: Pontos időjelzés. 14,30: Az I. honvédegyezred zenekara. 15,40: Hírek. 17,10: Diákféltóra. 17,45: Pontos időjelzés. 18: A zongora vanszak I. akadémiai osztályának anyagából ad elő Schwlb Miklós. 18,30: Váczi Péter dr. előadása. 19: Cigányzene. 20,15: Léderer Emma dr. előadása. 20,45: Az Újságírók Szanátorium Egyesülete Liszt-hangversenyének közvetítése az Operaházból. 21,45: Helyszíni közvetítés a hangversenyéről. 23: Hírek. Majd: Jazz. 24: Angolnyelvű előadás. 24,20: Hanglemezek. 1,05: Hírek.

Kérje minden olvasónk az „Erdélyi Magyarság” 1936. évi naptárát a bizományostól. Ara 5 lei!

„ERDELYI MAGYARSÁG”
1936 február 3.

Ami már Varsónak is kellemetlen

Danzig hivatalosan megünnepelte Hitler uralomrajutását

Varsó, február 1.

Nemzetközi körökben kinos feltűnést keltett, hogy a danzigi szenátus határozata szerint január 30-án, a nemzeti szocializmusnak Németországban való uralomra jutása jubileumán, hivatalos ünnep volt. A

hivatalokban és az iskolákban nem volt munka.

A lengyel sajtó véleménye szerint ez arról tesz tanúságot, hogy a danzigi szenátus tagjai igen közel állanak a nemzeti szocializmushoz, ami könnyen súlyos bonyodalmakra vezethet.

Gyógyíthatatlan betegsége miatt

Öngyilkos lett Budapesten egy volt sighet-i főszolgabíró

Budapest, február 1.

Tegnap a Gugger hegyen egy 60 év körüli férfi holttestére bukkantak. Az orvostani intézetbe szállították. Megállapították, hogy a halott Barabás Kálmán 58 éves nyugalmazott Országos Társadalmi Biztosító titkára. Barabás még január 19-én ment el hazulról és megmérgezte magát. A mér-

get tartalmazó üveget meg is találták a halott mellett. Barabás Kálmán valamikor Sighetul Marmatiein volt főszolgabíró, vármegyei aljegyző, majd tiszteletbeli főszolgabíró. Az impériumváltozás után még egy ideig ott maradt, később Pestre költözött. Valószínű, hogy régóta tartó betegsége miatt követte el az öngyilkosságot.

A siker útja

Most száz éve született Andrew Carnegie, aki igazán hívatott arra, hogy az emberiségnek utmutatást adjon arra, hogy lehessen és kelljen a siker útján járnia. Hiszen ez a skót gyerek egyszül kisvárosi takács fiának született és karrierjét mint táviratképesítő kezdte meg. De azután vasakarttal magánaton addig képezte magát, amíg távirátíró lett, majd vasúti titkárrá. Hálókocsi részvényekkel kezdett spekulálni, majd acélgyáros lett s végül mint Amerika egyik leggazdagabb embere halt meg. Halála előtt azonban óriási vagyona legnagyobb részét közcélokra hagyományozta.

Nos, Carnegienek egyik gyakran ismételtetett jelmondata ez volt:

— Vegyetek elő két egyforma munkakedvű és egyforma intelligenciájú embert s meglássátok, kettőjük közül mindig az fog a másik fölött diadalmaskodni, aki több irányban művelte ki magát.

Ezt a több irányban való kiművelődést pedig sehol és semmi módon nem szerezheti meg az ember könnyebben és gyorsabban mint egy jó lexikon segítségével. Jellemző, hogy olyan emberek, akiket hivatásuk vezető helyekre lendített, mindenkor nyíltan bevallották, hogy a lexikonnak köszönhetik azt, hogy kiemelkedtek a szürke tömegből. A 164 éve létező Encyclopaedia Britannica például büszkén hirdeti magáról évtizedek óta, hogy George Washingtontól kezdve az Egyesült Államok minden egyes elnöke megszerzte és áttanulmányozta az angoloknak ezt a valósággal nemzeti intézménnyé vált lexikonát.

S ha már száz és százötven esztendővel ezelőtt is ez volt a helyzet, mennyivel inkább áll ez az igazság ma, a világháború utáni hihetetlen méretű világkrízisben, amikor igazán csak a legsokoldalúbb tudású ember állhatja meg a sarat az élet bármely irányu viharzásában.

Az örökös harc közepette az az ember marad fölül, aki embertársainál többet tud s általánosabb a tudása. Súlyos napi elfoglaltságunk és sok mindenfajta tiltó rendelkezés miatt csak kevesen jutnak hozzá, hogy egyetemet, szakiskolát vagy akár csak speciális kurzusokat is végezzenek. — Ilyen körülmények között aztán nincs más út a siker felé, mint egy jó lexikon, amely szakavatottan, alaposan és a legmodernebb ismeretek birtokában instruál mindenről, amit a Ma emberének tudnia kell.

De hát milyen legyen ez a mindentudó jóbarát, a modern értelemben vett lexikon? Kevés embernek van arra ideje, hogy husz-harminckötetes nagy lexikonokat ta-

nu mányozzon át. Az ilyen nagy lexikonok legtöbbje külföldi lexikon-szakemberek szerint sok olyan idejétmúlt ballasztot is cipel magával, amire a Ma emberének alig lehet szüksége s amivel csak főöslegesen terhelné meg az agyát. Viszont az egészen kis, egy-kétkötetes lexikonok, terjedelmükkel fogva, ezt a célt nem szolgálhatják.

Általános elismert dolog — s ma már mindenütt erre a lexikontípusra térnek át a világ legismertebb lexikonkiadói — hogy a hat-nyolc kötetes lexikon az a forma, — amely legjobban kielégíti a mai olvasót úgy alaposság, mint az információszerezés gyorsasága szempontjából. Ezt az új típust követi a Dante és Pantheon könyvkiadók kiadásában most meginduló magyar standard munka, az Új Lexikon is, amely nyolc kötetben teljes. Ez az Új Lexikon nem apróz a szót sokszázezer címszóban az anyagot, úgyhogy az olvasónak nem kell fáradságos munkával keresgélnie az együvé tartozó dolgokat s folytonos ide-odaugyalásokon nem kell bosszankodnia. Nagyobb összefoglaló cikkek mondanak el minden, a Ma embere nézőpontjából érdeklő biró dologról minden fontos tudnivalót. A nyolc kötet 4000 oldalának 500.000 sorában nincs egyetlen henyé, fölösleges szó, mert a szakavatott munkatársaknak (akik között a magyar tudományos világnak szinte minden számottevő neve képviselve van) légioja a legnagyobb precízióra törekszik. Ezenfelül azonban páratlan ereje ennek az Új Lexikonnak az, hogy a tudnivalók tetemes részét könnyen áttekinthető táblázatokba és grafikonokba öntötte át a szerkesztőség. Ezek a grafikonok a modern ember számára azt jelentik, amit a középkor embere számára a falrafestett „Szegények bibliája”, könnyű gyors, könnyen megjegyezhető vizuális tájékozódást az élet legnagyobb problémái felől. Egy-egy ilyen könnyen áttekinthető táblázat nagyobb tanulságokat rejt magában, mint sokszáz oldalas nehéz szöveg s amellet könnyebben is megjegyezhető.

A nyolckötetes Új Lexikon még azok számára is fontos, akiknek már van egy régebbi kiadású nagylexikonuk, mert hiszen nincs nap, amely ne hozna tömegnyi új fogalmat, új problémákat az olvasó elébe. Már pedig az Új Lexikon az új címszavak garmadáját ismerteti s bizonyos fokig még a Holnap fejmerülhető kérdéseibe is belevág, akár a világpolitika, akár a gazdasági fejlődés, akár a természettudományos ismeretek terén, szóval minden olyan területen, ahol az adott törvényszerűségek alapján bizonyos mértékben lehet a jövődőről is következtetni.

Letartóztatásban marad Ciuley mérnök

Bucuresti, február 1.
Beszámoltunk arról, hogy a törvényszék megsemmisítette a Miss Romania ti-
tokzatos halála ügyében letartóztatásba he-
lyezett Ciuley mérnök fogvatartási határo-
zatát. Az ügy felebbezés folytán a vádta-
nács elé került, amely tegnap foglalkozott

az ügygel.
A vádtanács határozatának megfele-
lően Ciuley mérnök harminc napig az
ügyesség fogja marad. A harminc nap le-
telte után és az eddigi nyomozás adatai
alapján a vádtanács ismét dönt a mérnök
további fogvatartása felől.

Mi ujság Marghitán?

A basarabiai éhínségesek javára a
marghitai járási postavezetők nagyszabásu
bált rendeznek Suplacul de Barcaun. A
vasárnap megtartandó előadásra és bábra
már nagyban folynak az előkészületek. A
rendező Oct. V. Toader szimpatikus supla-
cul de barcaui postafőnök.

Az izr. nőegylet szokásos teadélután-
jait ismét folytatja. Vasárnap délután a
Margit szálló különtermében nagyszabásu
teaestélyt rendez. Háziasszonyok lesznek:
Lefkovits Ignátné, Wojvovits Simonné,
Gombó Simonné, Vadász Jenőné, dr. Ro-
senfeld Viktorné, dr. Friedmann Hermanné
és Katz Józsefné.

A marghitai munkanélküliek javára
vasárnap este rendeznek nagyszabásu bált,
amely estélynek rendezői Rugea Vasile fő-
jegyző, Hejer Gheorghe főbíró és Szennye-

sy Károly bíró. A jótékony est előrelátha-
tólag jól fog sikerülni.

Táncos teaestély. Értesülésünk szerint
a helyi református egyház vezetősége elha-
tározta, hogy február 9-én táncos teaestélyt
rendez az Iparos otthon helyiségében.

Halbac Corneli gr. keleti lelkész veze-
tése mellett megkezdődött egy román nyelv
tanító kurzus, amelyre már ezideig is igen
sokan jelentkeznek. Értesülésünk szerint
egy újabb kurzus is kezdetét veszi.

Házalozás: Petreu községnek nagy
gyász van, ugyanis váratlanul és tragikus
körülmények között elhunytak: Hajas Jó-
zsef, Burca Gheorghe, Máté József. Mind-
három fiatallembert az egész község részvé-
te mellett temették el. Pénteken reggel vá-
ratlanul elhunyt Marghitán Harasztosi L.
fiatal kovács mester.

Bűvös gömbökkel „kormányozzák” az időjárást Oroszországban

Mesterséges ködöt, esőt, villámot, menydörgét, meleget,
hideget „álítanak” elő a szovjettudósok

Moszkva, február 1.
A Szovjet tudósai már régen kísérle-
teznek az időjárás mesterséges befolyása-
val. Ezek a kísérletek most új, érdekes sza-
kaszhoz értek el annak a két időjárás kam-
rának a felállításával, amelyeket Taskent-
ben rendeztek be a kísérleti orvostudomá-
nyi intézetben és a geofizikai megfigye-
ző állomáson.

Ezek a kamrák teljesen zárt, hatal-
mas acélgömbök. Levegőt lehet beléjük en-
gedni, vagy kiszívattyuzni belőlük s az idő-
járás minden jelenségét elő lehet idézni
bennük: szép időt, vihart, menydörgéssel s
villámlással, csendes és zivataros esőt, sze-
let a legszelidebb szellőtől kezdve a légva-
dabb forgószélrig és mindenfajta hőmérsék-
letet.

Az acélgömbök falán ajtó és ablak van
ezeket légmentesen el lehet zárni. A göm-
bök villamos szigetelők állnak, hogy a lég-
köri elektromossággal is lehessen kísérlete-
ket végezni.

A kísérleti orvostani intézet acélgömb-
jében

az időjárásnak az élő szervezetekre
gyakorolt hatását tanulmányozzák.

Belsejében előidézik a különböző évszakok
klimatikus zónák időjárásait, asikszagon, a
hegységben, a repülőgép kabinjában, a moz-
donyon, a gyárban uralkodó klimatikus vi-
szonyokat. Azt akarják pontosan megtudni,
hogy ezek a viszonyok milyen befolyással
vannak a munkateljesítményre s a munka-
sikerre.

A geofizikai megfigyelőállomás acél-
gömbjét időjárás-befolyásoló kísérletekre
használgák. Azt kutatják például segítség-
vel, hogyan lehet leküzdeni a hajnali fa-
gyokat.

PASZTOR-NYOMDA. ORADEA

Telefon: 380.

Hogyan lehet mesterséges esőt vagy
ködöt előállítani. Ebben a gömbben megpró-
bálgák előidézni azt a klímát is, amely a
csillagászok szerint a Mars és a Venu-
szon uralkodik. A két kísérleti acélgömbnek
nagy tudományos jelentőséget tulajdoní-
tának.

Kiskoru banda rabló- gyilkossági kísérlete

Constanta, február 1

Vakmerő rablógyilkossági kísérlet tör-
tént Constantán. Tegnapelőtt éjjel három
álarcos ajak, revolverrel felfegyverkezve,
behatolt Lescovar Gh. multimilliomos laká-
sába, ahol megtámadták a milliommot és
annak feleségét. Időközben a ház urainak
segítségére sietett a személyzet is, mire a
banditák revolverüket akarták használni,
de valamennyi csütörtököt mondott. Kettőt
így a banditák közül sikerült letartóztatni,
míg a harmadik megszökött.

A két tolvajt elvitték a rendőrségre,
ahol kiderült, hogy egy kiskoru bandának a
tagjai, akik elhatározták, hogy úgy lesznek
dusgazdagok, ahogy a kalandorfilmben lát-
ták és miután kirabolnak néhány gazdag
embert, elmennek más vidékre, ahol speci-
alizálják magukat az utonállásban.

A két elfogott fiú, Rizea Vasile és Gh.
bevallotta, hogy volt még egy harmadik
társuk is, Rujinschi, aki az ötleteket adta.
Azt hangoztatták, hogy a revolverrel nem
akartak ölni, csupán megfélemlíteni a mil-
liommot, hogy adja oda a pénzt. Az ügyben
még az az érdekesség is van, hogy a revol-
vereket néhány éjszakával előbb a Limbidi
fegyverkereskedésből lopták el. Ez volt az
első kísérletük és mindjárt rajta is vesz-
tek.

APRÓHRIDETÉSEK

Levelezés

27 éves csinos, elvált asszony vagyok.
Hozományom, szerény megélhetést nyújt.
Házasság céljából szeretnék megismerked-
ni korrekt iparossal. Teljes c. mű választ:
„Ibolya a romok alatt” jelígre. 4276
Oradeához közel van földbirtokom.
Ügyeim gyakran szölitának a városba. Ke-
resem oly városi önálló lakással bíró fiatal
asszony, vagy leány ismeretséget, akivel a
városban töltött időm alatt kelemesen el-
szórakozhatom. Levelet „Tavaszi idő” je-
lígre. 4274

Alkalmazás

Megbízható kisleány kufutónak felvéte-
tik. Mercur, Bul. Reg. Ferd. 25. 4272
Mindene szakácsnét jó bizonyítvánnyal
felvesz Klein, Avram Jancu 22. 4271
Vincellért keresek jó bizonyítvánnyal.
Lindenfeld, Tileagd. 4270
Fiatal főzőnő éves bizonyítvánnyal ke-
restet. k. Sas Eminé, Városi vasut. 4260
Az Erdélyi Magyarország terjesztésére ke-
restünk az ország minden városában és köz-
ségében megbízható ügyes egyéneket. Aján-
latot kérünk a kiadóhivatalhoz intézni.
Mindene február elsejére keres Szégál
Str. Cosbuc 15.
Megbízható könyv és lap árusokat
Marghitai járásban azonnali belépésre, na-
gas fizetéssel keresünk. Jelentkezni lehet
a Vészi hírlapirodában Marghitán. 4243

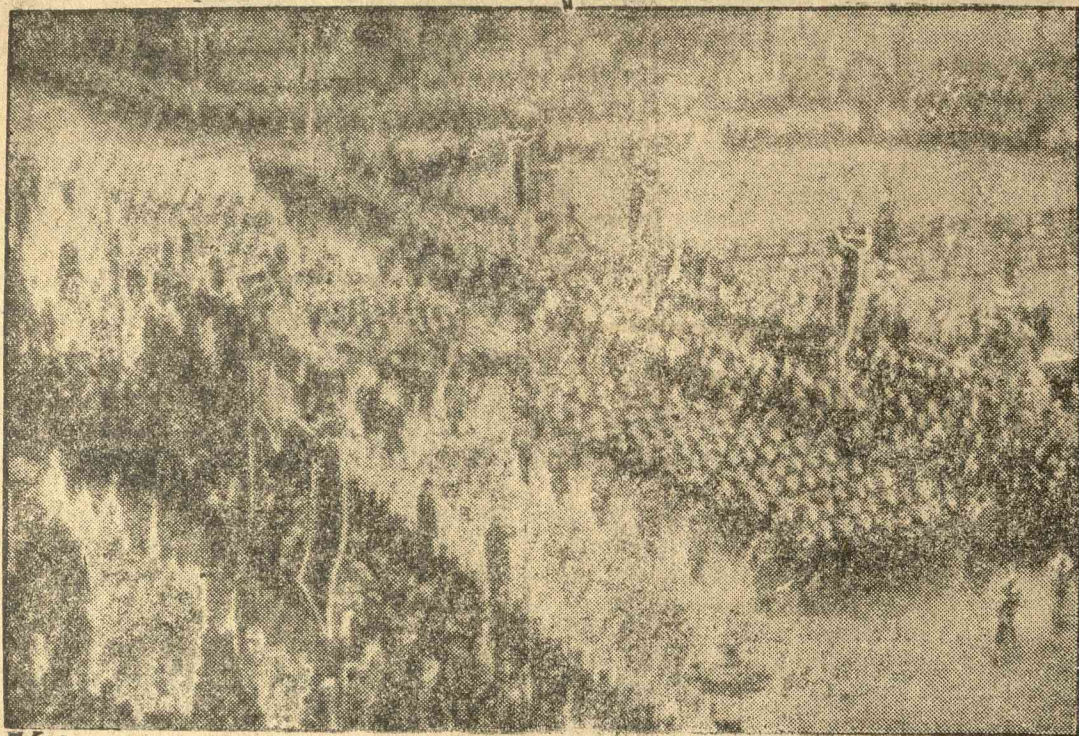
Adás-Vétel

Maradék raktáramat nagy tétel öszi
szövet, téli áru és öltöny hozzávalókkal bő-
vítettem ki, hihetetlen olcsó árakkal. Pa-
vel-u. 27. 3163
Eladó adómentes 3 szobás ház szöllő-
vel. Str. Moldova 57. 4275
Eladó Hofferr hatos kazán. Cim: Tü-
tös Gyula, Sannicolau Munte, plasa Sacu-
eni. 4273
2 és fél hold szöllő házzal eladó. Tü-
dószanatórium, Calea Izvorului 38. 4277
Masszív hálószoba butor betéttel, klub-
fotelek, ruhaszekrény, sezlonek, íróasztal,
főggönytartók eladók. Str. Miron Pompiliu
1 kapu alatt balra.
Egy kis házhely eladó. Str. Branduca
28 Pogány-telep. 4278
Varrógépet házi használatra megvétel-
re keresek. Cimet árajánlattal a kiadó-
hivatalba. 4249
Alkalmazottak bejelentési nyomtatva-
nya kapható Pásztor papírüzletben, Piata
M. Viteazul 4.
Téglagyár kiadó, esetleg eladó 10 hold
I. osztályu földdel. Értekezni: Hitter Andor
Tasnad (Sala). 4254

Lakás

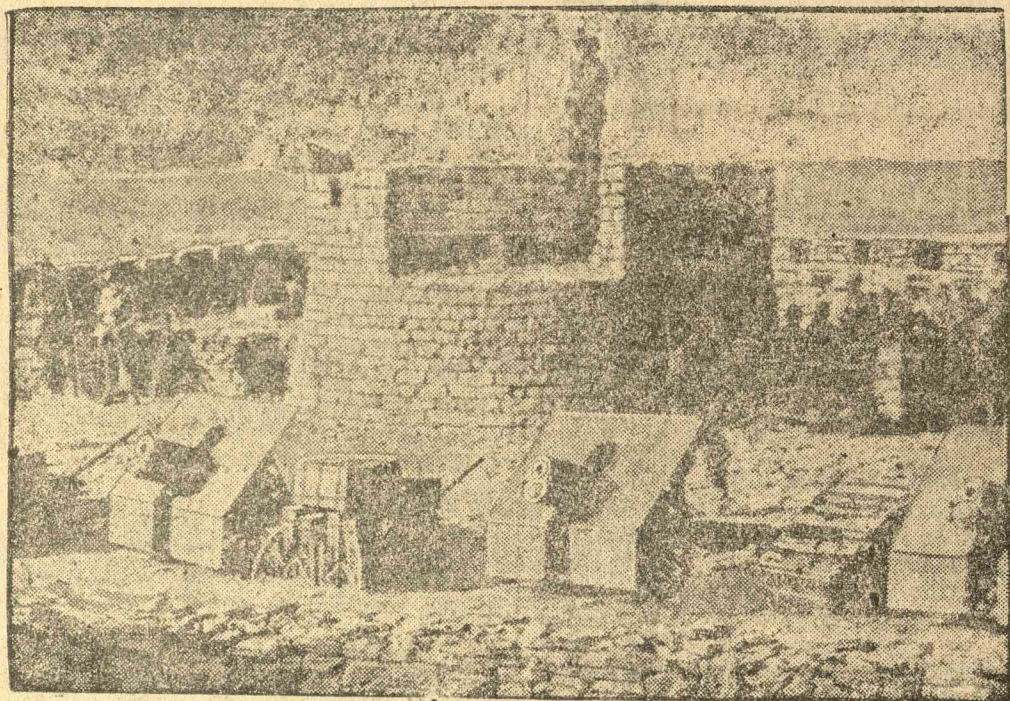
Kettőszobás konyhas, speizos magán-
ház eladó. Str. Marțon Manó 1. 4269
Különbejárta szoba mellékhelyiséggel
havi 100 lejért kiadó. Mizeria szöllő alatt
Dragomir Silvia 8., Küllősné. 4243
3 szobás fürdőszobás lakás — esele-
butorozva, — azonnalra kiadó. Str. Den-
susiănu 19. 4032

7 oldal. "ERDELYI MAGYARSÁG"
1936 február 3.

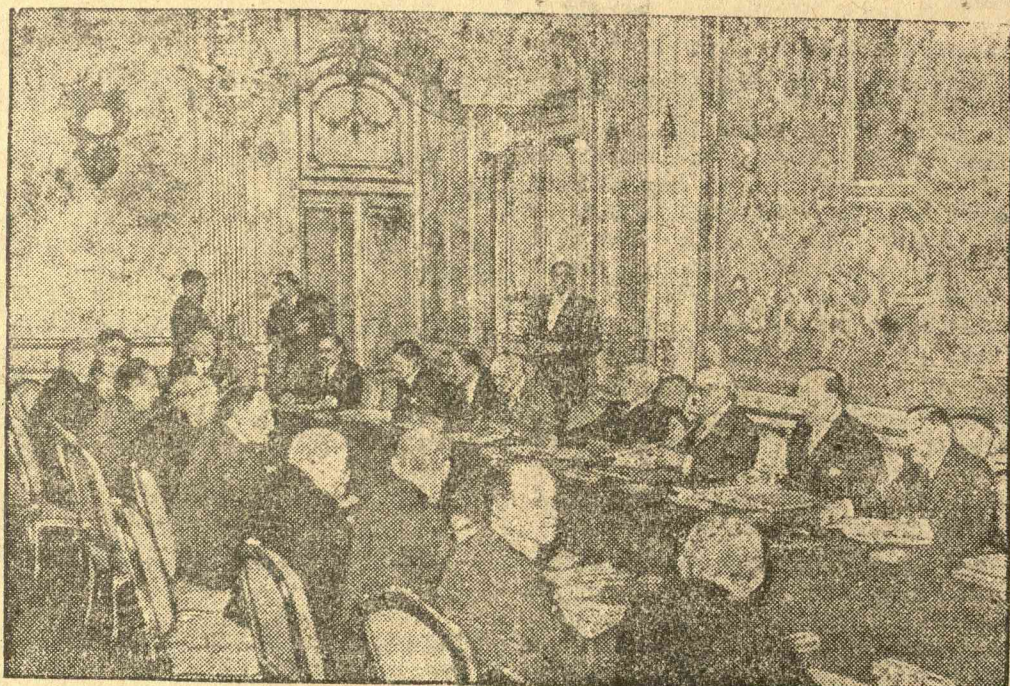
Képlávirat a londoni királyi temelésről

V. György király koporsóját ágyulafettán viszik végig London uccáin. A lafettát 200 matróz vontatja.

Olasz állás Szakabessziniában

A Dogea-hágó véres küzdelmek árán az Olaszok birtokába került. A hágót most megerősítik és egy mozsárosztagot helyeztek el itt.

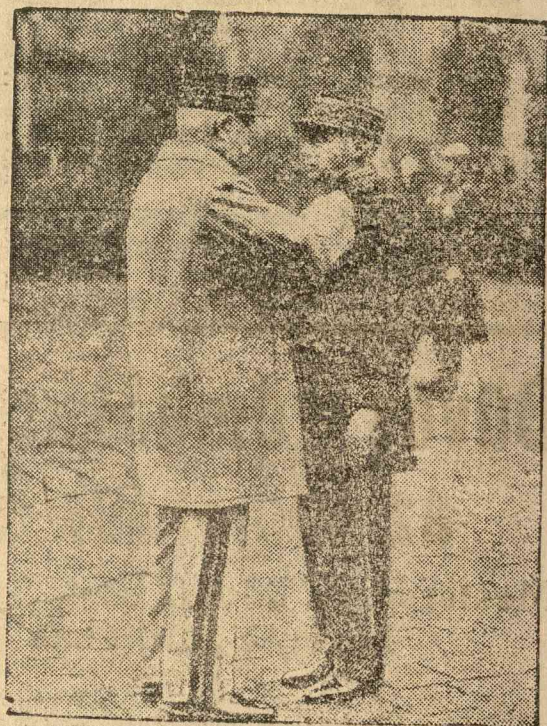
A Sarraut-kormány első minisztertanácsa

Az új francia kormány a Martignon szálloda disztermében tartotta meg első minisztertanácsát

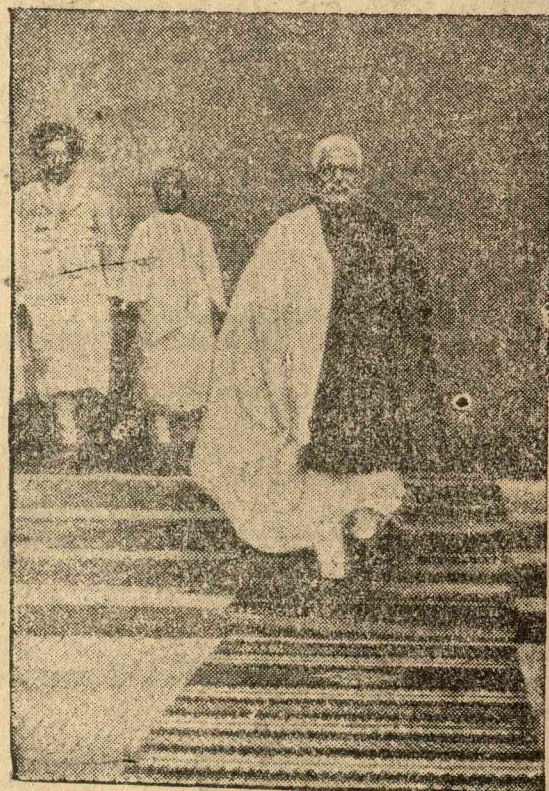
York hercege

az új angol trónörökös.

Gamelin tábornok

a francia nagyvezérkar főnöke (jobbra) megkapja a legnagyobb francia kitüntetést ameyet Pétain marsall tűz a mellére.

Mulugeta herceg

a 70 éves abesszin hadügyminiszter a Makalle körüli harcoktan súlyosan megsebesült.